

KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ VE MESLEKLER

DIŞA DÖNÜK	İÇE DÖNÜK
İnsanlarla çalışmayı severler .	Yalnızlığı daha çok tercih ederler.
Hareketli ve konuşkandırlar.	Çok fazla insanla konuşmak istemezler.
Düşündüklerini kolayca söyler	Çekingendirler ve kolayca seslerini yükseltmezler.
Kolay arkadaş edinir, çok insan tanırlar	Az insanla yetinirler.
Enerjilerini kolayca harcar ve yorulurlar.	Enerjilerini korumak eğilimindedirler.
Herkesten haber almayı severler.	Haber konusunda bekleme eğilimindedir.
İlgi alanları geniştir.	İlgi alanları sınırlıdır.
Harekete geçtikten sonra düşünürler.	Harekete geçmeden önce düşünmeyi severler.

DUYUMSAMA	SEZGİ
Gerçekçi, pratik ve akılcı	Daha düşünceli ve hayal gücü geniş
Direktifleri izler.	Direktifleri yok sayabilir.
Ayrıntılara dikkat eder.	Ayrıntıları önemsemez.
Her şey harfi harfine olmalıdır.	Yaratıcıdır, değişiklik ve çeşitliliği sever.
Geçmişe ve deneyimlere önem verir.	Geleceği ve gelecekteki olasılıklara önem verir.
Ayakları yere basar, bugününü yaşar.	Bugünü yaşamıyor olabilir, akli havadadır.
Gerçekler önemlidir, olasılıkları araştırmayabilir.	Fikirler ve olasılıklar daha ilginçtir.
Bir şeyler yapmaktan hoşlanır ve yaparken dinlenir.	Her şeyi enine boyuna düşünmeyi sever.

DÜŞÜNME	HİSSETME
Kararları hisleri katmadan nesnel bir tarzda verme eğilimindedir.	Kararlarını duygularla verme eğilimindedir.
İrdelemeyi iyi yapar.	Uyumun daha önemli olduğunu düşünür.
Duygularını az gösterir.	Kişisel gereksinimler onu ikna edebilir.
Birçok konuda ayağını yere sıkı basar.	Duygularını gösterir.

YETENEKLER VE MESLEKLER

Yetenek: Öğrenme gücü belli bir eğitimden yararlanabilme gücüdür.

Yetenek doğuştan getirilen özelliklerin eğitim ve çevre etkisi ile geliştirilmiş kısmını ifade eder. Yapılan işlerin karmaşıklık düzeyi arttıkça gerektirdiği yetenek düzeyi de artar. Örnek: Müzik ve el sanatları gibi alanlarda ürünler arasında nitelik farkları olduğunu ve üstün kalitede eserler verebilmek için üst düzeyde yeteneğe sahip olmak gerekmektedir. Yükseköğretim kurumlarında verilen eğitim genellikle sözcük, sayı, şekil gibi sembollerle ifade edilen kavramların öğrenilmesini ve bu kavramlarla akıl yürütülmesini gerektirmektedir. Böyle bir eğitimde başarılı olmak için gerekli yetenek türüne "Akademik Yetenek" adı verilmektedir.

- **Genel Akademik Yetenek;** sözel yetenek, sayısal yetenek ve şekil-uzay ilişkileri yeteneği olmak üzere üç tür yeteneği içeren bir kavramdır. Yükseköğretim programında başarılı olmak için bu üç yetenekte gereklidir. Ancak belli programlardaki başarılar bunlardan biri veya ikisi daha fazla önemli rol oynar.
- **Sözel Yetenek:** Sözcüklerle ifade edilmiş kavramları öğrenebilme, sorunları algılayıp çözebilme ve düşünceleri doğru, açık bir biçimde anlatabilme gücünü ifade eder. Sözel yetenek sosyal bilimlerde (Tarih, Coğrafya, Felsefe, Edebiyat, Sosyoloji, Psikoloji, Hukuk, Dil Bilimi, Halkla İlişkiler, Basın-yayın gibi) alanlarda gereklidir.
- **Sayısal Yetenek:** Sayılarla ifade edilen problemleri çözebilme, sayısal kavramları daha çabuk öğrenebilme ve sayılarla akıl yürütebilme gücünü gösterir. Bütün temel bilimlerde (Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Astronomi gibi) aynı zamanda Tıp, Veterinerlik gibi sağlık bilimleri ve mühendislik alanında başarı için gerekli bir yetenektir.
- **Şekil-Uzay İlişkileri Yeteneği:** Şekiller arasındaki benzerlik ve farklılıkları şekillerdeki değişimin temelindeki ilkeyi algılayabilme, düzlem üzerinde çizilmiş bir cisim üç boyutlu görebilme gücünü ifade eder. Bu yetenek İnşaat, Makine, Harita Mühendisliği, Mimarlık, Diş Hekimliği, Ressamlık, Heykeltıraşlık gibi alanlarda başarı için gereklidir.

İLGİLER VE MESLEKLER

Bir kimse kısıtlayıcı koşullar altında dahi o işi tekrar tekrar yapma isteği duyabilir. Bir kimsenin ilgi duyduğu bir faaliyet alanı genellikle onun yetenekli olduğu bir alandır. İlgi bir bakıma yetenekleri kullanmaktan ve gelişmekten duyulan zevktir.

BELLİ BAŞLI İLĞİ ALANLARI

1 - Temel Bilim: Temel bilim ilgisi Fizik, Kimya, Biyoloji gibi bilimlerin konularını oluşturan doğal olayları incelemek, Matematik konuları ile uğraşmak gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgi alanıdır. Bu ilgisi yüksek olan insanlar Tıp, Veterinerlik, Mühendislik gibi uygulamalı alanlarda da çalışmalarını doyum sağlayabilir.

2 - Sosyal Bilim: Sosyal olayları incelemek ve nedenlerini araştırmak gibi davranışlarda ifadesini bulan bir ilgi alanıdır. Bu ilgisi yüksek olan kişiler Hukuk, Siyaset Bilimi, Sosyoloji, Tarih, Psikoloji, İlahiyat gibi alanlarda çalışmaktan mutlu olabilirler.

3 - Canlı Varlık: Hayvan ve bitkilerin yaşayışını incelemekten, onları yetiştirip üretmekten zevk alma davranışları içerir. Bu ilgiye sahip insanlar açık havada çalışmaktan hoşlanırlar. Veterinerlik, Ziraat ve Orman Mühendisliği, Su Ürünleri, Bahçe ve Tarla Bitkileri, Balıkçılık, Hayvancılık ve benzeri işlerle uğraşmak onlara zevk verir.

4 - Mekanik İlgi: Bu ilgisi yüksek olan kişiler çeşitli alet ve makineler yapmak, işletmek ve onarmak gibi faaliyetlerden hoşlanırlar. Makine, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Gemi İnşaatı, Uçak Mühendisliği, Tekstil Mühendisliği, Teknik Eğitim Fakültesi gibi teknik alanlarda başarı ve doyum için gereklidir.

5 - İkna: Başkalarına düşüncelerini aktarma, belli bir amacı gerçekleştirmek için başkalarını etkileme gibi davranışları içeren bir ilgi alanıdır. Bu ilgi alanı ile ilgili meslekler arasında Yazarlık, Gazetecilik, Diplomati, Yöneticilik, İşletmecilik, Din Görevlisi, Öğretmenlik, Avukatlık, Halkla İlişkiler, Sigortacılık, sinema-TV gibi meslekler gelmektedir.

6 - Ticaret: Alım satım işleri ile uğraşma, ticaret yolu ile kar elde etme, bir malı müşteriye tanıtmaya ve satmaya gibi faaliyetlerde ifadesini bulan ticaret ilgisi Pazarlama ve Reklamcılık ile yakından ilgilidir. Ancak ticarete ilgi duyan insanlar hangi meslekten olursa olsunlar, meslekleri ile ilgili bir ticarete yönelebilirler.

7 - İş Ayrıntıları: Ayrıntılarla uğraşmaktan hoşlanma, her işi günü gününe yapma, bir yazı veya hesabı inceden inceye kontrol etme, her şeyi düzenli tutma gibi davranışlarda kendini gösteren bu ilgi alanı Muhasebe, Sekreterlik, İşletme, İktisat, Maliye, İstatistik, Mimarlık, Tasarım ve Çizim, Haritacılık, Kütüphanecilik, Arşiv ve benzeri kendini gösterir.

8 - Edebiyat: Her türlü edebi eseri inceleme, eleştirme ve edebi eserler yazma gibi davranışlarda ifadesini bulan ilgi alanıdır. Edebiyat, Diller (Filoloji), Basın-Yayın, Gazetecilik, Yazarlık, Şairlik ve benzeri.

9 - Güzel Sanatlar: Bu ilgi alanı daha çok Resim, Heykel ve El sanatları ile ilgili eserleri incelemek veya bu tür eserler ortaya koymakla ifadesini bulur. Güzel Sanatlar Fakültesi en uygun eğitim programıdır.

10 - Müzik: Müzik aleti çalma, müzik dinleme, beste yapma gibi davranışlarda kendisini gösterir. Konservatuarlar en uygun eğitim alanıdır.

11 - Sosyal Yardım: Sosyal yardım ilgisi, hasta, yoksul ve sakat insanlara yardım etme ve onların sıkıntılarını azaltma gibi davranışlarda ifadesini bulur. Tıp, Psikoloji, Sosyal Hizmetler, Hemşirelik, Psikolojik Danışmanlık, Özel Eğitim Öğretmenliği gibi mesleklerde kendini gösterir.

ALANLAR	GEREKEN YETENEKLER	GEREKEN İLGİLER
FEN	SAYISAL	FEN BİLGİSİ, MEKANİK, ZİRAAT
SOSYAL	SÖZEL	SOSYAL BİLGİLER, SOSYAL YARDIM, İKNA
MATEMATİK	SAYISAL, ŞEKİL-UZAY	MEKANİK, FEN BİLGİSİ
YABANCI DİL	SÖZEL	YABANCI DİL, EDEBİYAT
GÜZEL SANATLAR	GÖZ-EL KOOR., ŞEKİL-UZAY	GÜZEL SANATLAR
TİCARET	SAYISAL	İŞ AYRINTILARI, TİCARET, İKNA
SAĞLIK	SAYISAL, GÖZ-EL KOORD.	FEN BİLGİSİ, SOSYAL YARDIM
ÇOCUK GELİŞİMİ	SÖZEL	SOSYAL YARDIM, İKNA
GİYİM	ŞEKİL-UZAY, GÖZ-EL KOORD.	GÜZEL SANATLAR
ÇİÇEK-ÖRGÜ DOKUMA	GÖZ-EL KOORD.	GÜZEL SANATLAR
ELEKTRONİK-ELEKTRİK, BİLGİSAYAR	SAYISAL, GÖZ-EL KOORD.	FEN BİLGİSİ
AĞAÇ İŞLERİ, YAPI, KALIPÇILIK	SAYISAL, GÖZ-EL KOORD., ŞEKİL-UZAY	MEKANİK, FEN BİLGİSİ
TURİZM	SÖZEL, SAYISAL	İKNA, İŞ AYRINTILARI
TARIM	SAYISAL, GÖZ-EL KOORD.	ZİRAAT, FEN BİLGİSİ
SİYASAL BİL., HUKUK	SÖZEL	İKNA, SOSYAL BİLGİLER
İKTİSAT, İŞLETME	SÖZEL, SAYISAL	İKNA, TİCARET, İŞ AYRINTILARI